

»Prihodnosti ne mislimo prepuščati usodi«

V prostorih Gimnazije za Slovence v Celovcu so v okviru »3. primorskih kulturnih dnevov« odprli razstavo, ki prikazuje življenje in delo Slovencev iz Benečije, Režije in Kanalske doline. Na otvoritvi je spregovoril dr. Riccardo Rutar, čigar izvajanja objavljamo skoraj v celoti, ker nam odlično prikazujejo sedanje razmere med slovenskim življenjem v videmski pokrajini.

(Ured.)

»Predstavljamo del razstave, ki je bila pripravljena za kulturni teden Slovencev iz videmske pokrajine v Cankarjevem domu v Ljubljani junija predlanskim. Organizacija in ureditev razstave sta dokazali vitalnost vseh slovenskih struktur na našem ozemlju. Dokazali sta dalje voljo, da živimo in se razvijamo kot del celotnega slovenskega naroda in hkrati kot del italijanske države, katere dobre in slabe trenutke doživljamo in v okviru katere se bomo, da bi po 40 letih dosegli tiste pravice, ki jih določa italijanska ustava, a se v praksi ne uresničujejo.

Naj takoj povem, da je pri tej pobudi kot pri včerajšnji prireditvi sodelovala vrsta ustanov in skupin, ki sicer niso neposredno povezane z organizatorjem — kulturnim društvom slovenskih demokratičnih katoličanov, "Studenti", a so kljub temu rade volje dale svoj prispevek. To pa je, vsaj po mojem, ena dobrih lastnosti Slovencev videmske pokrajine, lastnost, ki je naša značilnost in po kateri se razlikujemo: dejstvo namreč, da pri nekaterih pobudah Slovenci stvarno sodelujejo ne glede na strukturne, ideološke in strankarske razlike.

Smatram za primerno, da nekoliko spregovorim tudi o nas samih. To je verjetno celo potrebno, saj nas mnogi vse premalo poznajo in to še večinoma skozi kalupe, ki so že zdavnaj za nami. 120 let trajajoči italijanski raznarodovalni pritisk nas sicer ni uničil, kot je bilo v načrtu, a je vendar pustil posledice. Dokler se je naša zgodovina razvijala le znotraj naših dolin in je edini stik z zunanjim svetom bila emigracija, ki je pomenila iskanje boljšega življenja, največkrat brez povratka, vse do tlej sta se jezik in izročilo ohranjala, a v

nadaljevanje na 2. strani ■

Ob obisku metropolita Šuštarja v Benečiji

Benečansko kulturno verski list Dom in tednik Družina sta pred kratkim poročala o obisku ljubljanskega nadškofa in metropolita dr. Alojzija Šuštarja v Beneški Sloveniji. Deželo pod Matajurjem je msgr. Šuštar obiskal v ponedeljek, 28. septembra. Na obisku ga je spremljal urednik Družine dr. Drago Klemenčič. Obisk je organiziral prej omenjeni list, začel pa se je v Čedadu, uglednega gosta je sprejel župnik Božo Zuanella. Ogledali so si stolnico in zgodovinske zanimivosti, ki jih hrani, nato pa uredništvo lista, ki je v bližini stolnice, kjer je nadškof spoznal nekatere sodelavce in stvarnost, v kateri živi in deluje to glasilo. Sledil je obisk Stare gore, od tam pa skozi vrsto vasi do Štoblanke, kjer je goste sprejel domači župnik Mario Laurenčič. Čudovito sončni dan je naravnost vabil na Matajur, od koder je bil čudovit razgled daleč naokoli.

Z Matajurja so šli v Nokula, kjer je bilo kosilo, ki so se ga udeležili vsi slovenski duhovniki, ki delujejo v tem predelu Benečije, nekateri furlanski duhovniki iz okolice in videmski nadškof msgr. Battisti. Prisotni so bili tudi kobariški dekan Franc Rupnik, predsednik gorske skupnosti Giuseppe Chiabudini in prof. Viljem Černo, ki je predstavljal slovenske organizacije. Prav ob kosilu, ob omizju, ki so ga sestavljali omenjeni gostje, se je razvila zanimiva debata o razmerju med rabo narečja in knjižnega jezika, ki jo je sprožil videmski nadškof. Zanimivi in pereči problem je dr.

Klemenčič v pogovoru, ki ga objavlja Dom, strnil v naslednje misli: »Ponovil bi tisto, kar je rekel prijatelj Marino Qualizza, da je to pravzaprav lažen problem. Dialekt naj se goji v družini, ker je to obogatitev jezika in ne osiromašenje, kot je nekdo rekel. To je dialektika jezika, da se na vsakem področju razvija deloma v svojo smer, ohranja pa korenine z matičnim knjižnim jezikom. Če bi Beneška Slovenija odrezala te vezi s knjižnim jezikom, ki se govori v matični Sloveniji, ki se neguje, ki se piše, potem bi si odrezala jezikovno in kulturno eksistenco. Tukaj ni dileme, ampak je treba gojiti oboje: doma dialekt (tudi v cerkvi, če znajo moliti molitve po starem, naj jih molijo v narečju), v šoli pa knjižna slovenščina, ker, kot je danes rekel msgr. Guion: Če nam zmanjka besed jih ne bomo iskali v italijanščini, ampak jih bomo iskali v matičnem slovenskem jeziku, da bomo obogatili tisto govorico, ki jo sedaj uporabljamo v dolinah na tej strani Kolovrata. Dejansko,« je dejal Klemenčič, »ne vidim nobene dileme jezik - narečje. Treba je gojiti eno in drugo pa se trdno nasloniti na kulturo jezika, ki se načrtno goji v matični Sloveniji«.

Pozno popoldne je nadškof Šuštar obiskal še slovito Landarsko jamo ter cerkvi-
co v njej. Vsa družba pa je obisk končala na domu urednika lista Dom Giorgia Banchiga v Landarju, kjer so gostje iz Slovenije lahko še bolje spoznali stvarnost in upe Slovencev, ki živijo v Benečiji

Kako pravilno pojmuje- mo enotnost v stranki

Politično življenje poteka po določenih zakonitostih in redu. Ne bi sicer tu govorili o kaki vnaprej določeni harmoniji filozofskega tipa, saj je ta na tej ravni skorajda izključena (čeprav se je njen »oče«, nemški filozof slovanskega porekla G. W. Leibniz, sam aktivno ubadal s politično-diplomatskimi zadevami...). Ostanimo raje v redu vsakdanjega življenja, ki nam lahko nudi več plodnih misli v tej smeri.

Tako lahko mirno pobrskamo po vodilnih nitih, ki jih srečamo v širših političnih skupnostih, predvsem in najprej v strankah. V teh se dandanes odvija (vsaj v parlamentarnih demokracijah) vse pomembno javno delovanje, ki se nato prenaša v širša javno-pravna telesa. Skrb za javni bla-

gor družbe je že od najstarejših časov tipična in karakteristična vloga političnega delovanja. Družba zahteva od svojih članov, zlasti vodilnih, da ji posvetijo vse svoje sile in ji nesebično služijo. Pri tem pa se morajo tudi držati zahtev demokratične igre in dialektike ter sprejemati sklepe, ki so njun sad.

»Res publica« je bila in je tisto vodilo, tista silnica, ki nekako v središču družbene dogajanja terja od vseh, ki zanjo skrbijo, da ji skupno z drugimi člani družbe nudijo, kar so ji dolžni in predvsem sposobni dati. In to ne samo v velikih, vsedržavnih okvirih, ampak tudi v malem, v našem zamejskem merilu.

dalje na 2. strani ■

RADIO TRST A

■ NEDELJA, 18. oktobra, ob: 8.00 Jutranji radijski dnevnik; 8.20 Koledarček; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu; 9.45 Pregled slovenskega tiska v Italiji; 10.15 Mladinski oder: »Zgodba o srečnem darilu« (Janez Povše); 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Narodnostni trenutek Slovencev v Italiji; 13.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Nediški zvon; 15.00 17. festival Števerjan 87; 15.30 Sport in glasba; 19.00 Večerni radijski dnevnik.

■ PONEDELJEK, 19. oktobra, ob: 7.00 Jutranji radijski dnevnik; 7.20 Koledarček; 7.40 Pravljica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Zgodbe vandrova, orjunaša in narodnega revolucionarja Lipeta Kosca; 9.00 V znamenju Rdečega križa; 10.00 Poročila in pregled tiska; 11.30 Potovanje proti zrelosti; 12.00 Ko mladost ni le norost; 12.30 Jezik mladih; 13.00 Opoldanski radijski dnevnik; 13.20 Revija Zveze cerkvenih pevskih zborov v Kulturnem domu v Trstu; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Otroški kotic: Presodi - razsodi!; 15.00 Fran Saleški Finžgar: »Pod svobodnim soncem«; 16. nadaljevanje; 15.15 Poglejmo v mladostnikov svet; 15.40 Mi mladi: kje smo, kaj delamo, kako doživljamo; 16.00 Poezija slovenskega zapada; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Simfonični orkester RTV Ljubljana vodi Tomas Vasary; 18.00 Kmetijski tednik; 19.00 Večerni radijski dnevnik.

■ TOREK, 20. oktobra, ob: 7.00 Jutranji radijski dnevnik; 7.20 Koledarček; 7.40 Pravljica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Nediški zvon; 10.00 Poročila in pregled tiska; 11.30 Od prehrane do potrošništva; 12.00 Naša dobra stara kuhinja; 12.30 Kulturno-politični v kuhinji; 13.00 Opoldanski radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 15.00 Fran Saleški Finžgar: »Pod svobodnim soncem«; 17. nadaljevanje; 15.30 Kuharska potovnica; 16.00 Gastronomska kultura skozi tisočletja; 16.30 Naša dobra stara kuhinja; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Simfonični orkester RTV Ljubljana vodi Tomas Vasary; 18.00 Sofokles-Gantar: »Nič ni silno tako kot človek«; 19.00 Večerni radijski dnevnik.

■ SREDA, 21. oktobra, ob: 7.00 Jutranji radijski dnevnik; 7.20 Koledarček; 7.40 Pravljica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 10.00 Poročila in pregled tiska; 11.30 Zdravnik in pacient; 12.00 Zrcalce, zrcalce, povej!; 13.00 Opoldanski radijski dnevnik; 13.20 Zborovska glasba; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Od Milj do Devina; 15.00 Fran Saleški Finžgar: »Pod svobodnim soncem«; 18. nadaljevanje; 15.30 V svetu knjige; 16.00 Zrcalce, zrcalce, povej!; 16.30 Ko zvezde zablešči; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Pianist Lorenzo Baldini izvaja skladbe tržaških avtorjev; 18.00 Tržaška pisma Vuka Karadžića; 19.00 Večerni radijski dnevnik.

■ ČETRTEK, 22. oktobra, ob: 7.00 Jutranji radijski dnevnik; 7.20 Koledarček; 7.40 Pravljica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 9.00 V znamenju Rdečega križa; 10.00 Poročila in pregled tiska; 12.00 Duško Jelincič: Odhajanja; 13.00 Opoldanski radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Na goriškem valu; 15.00 Fran Saleški Finžgar: »Pod svobodnim soncem«; 19. nadaljevanje; 16.00 Poezija slovenskega zapada; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Zbor »Polet« iz Beograda; 18.00 »Krvavo polje, brezmejno gorje!«, Prva svetovna vojna in begunci s soške fronte.

■ PETEK, 23. oktobra, ob: 7.00 Jutranji radijski dnevnik; 7.20 Koledarček; 7.40 Pravljica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 10.00 Poročila in pregled tiska; 11.30 Se enkrat film (I.); 12.00 Se enkrat film (II.); 12.30 »Iz tišine glas«; 13.00 Opoldanski radijski dnevnik; 13.20 Cecilijanka 1986; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Otroški kotic: Po svetu z raketo; 15.00 Fran Saleški Finžgar: »Pod svobodnim soncem«; 20. nadaljevanje; 15.10 V filmskem svetu; 16.00 Razmišljanja ob slovenskih ljudskih pravljicah; 17.00 Poročila in kulturna kronika.

■ SOBOTA, 24. oktobra, ob: 7.00 Jutranji radijski dnevnik; 7.20 Koledarček; 7.40 Pravljica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 10.00 Poročila in pregled tiska; 11.30 Človek in okolje; 13.00 Opoldanski radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 »Bom naredil stazi-ce« - oddaja iz Kanalske doline; 15.00 Drugi program, vodi Peter Cvelbar; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mladi izvajalci: pianist Pavel Furlani; 18.00 Janez Povše: »Družina Bogatajčič«, humoristična nadaljevalka v 4 delih; 19.00 Večerni radijski dnevnik.

Inflacija v Jugoslaviji

Stopnja inflacije v Jugoslaviji je konec septembra — tako je pisalo ljubljansko Delo — dosegla 126,7 odstotka. Na zasedanju odbora za načrtovanje in razvojno politiko zbora republik in pokrajin skupščine Socialistične federativne republike Jugoslavije so poudarili, da bosta tudi vnaprej temeljni nalogi gospodarske politike zajezitev inflacije in spodbujanje gospodarske rasti.

Jugoslovanska zvezna vlada je pred dnevi izoblikovala program ukrepov in aktivnosti za zmanjšanje inflacije in za stabilizacijo gospodarstva. V programu, ki ga mora proučiti in odobriti Zvezna skupščina, so predvideni ukrepi za povečanje proizvodnje in izvoza, za zmanjšanje potrošnje in za odpravo velikih strukturnih neskladij. Predvidena je tudi večja učinkovitost denarne in posojilne politike, pri čemer je treba izboljšati davčni sistem. Gospodarstva ni mogoče stabilizirati, piše Delo, brez konsolidacije zunanje likvid-

nosti. Tako je beograjska vlada sestavila tudi program za to področje. Njegov temeljni cilj je, da se izpolnjevanje obveznosti do tujih upnikov uskladi z realnimi možnostmi jugoslovanskega gospodarstva in jugoslovanske družbe v celoti. Prihodnje leto bi morali — po mnenju zvezne vlade — zmanjšati vpliv vračanja denarnih dolgov na tekoči devizni priliv, pri čemer se zunanji dolg do srede prihodnjega desetletja ne bi zmanjševal. Beograjska vlada tudi predlaga, naj bi del dolgov spreminili v dinarje, oziroma v skupne naložbe in druge oblike finančnega sodelovanja.

Britanski dnevnik Financial Times je pred dnevi poročal, da bo Jugoslavija verjetno med prvimi koristniki obnovljene dolgoročne kreditne sheme Mednarodnega denarnega sklada. O tem sta že razpravljala zvezni minister za finance Svetozar Rikanović in administrativni ravnatelj Mednarodnega denarnega sklada Michel Camdessus. V tej zvezi Financial Times piše, da bo jugoslovanska vlada v kratkem predložila zvezni skupščini program za reševanje gospodarske krize. Verjetno gre za program, ki smo ga pravkar omenili. Londonski list poudarja, da so prejšnji mesec predstavniki Mednarodnega denarnega sklada že videli osnutek tega programa in se o njegovi vsebini baje pozitivno izrekli.

—o—

KAKO PRAVILNO POJMUJEMO ENOTNOST V STRANKI

■ nadaljevanje s 1. strani

To kratko razmišljanje ni toliko namenjeno praktični obravnavi teme, ki jo nakazuje naslov sam in tega ne rešuje. Pa tega tudi ne bo. Marsikaj ostane zastrtega ali le na pol izpovedanega. Kaj naj pomeni enotnost? Morda izginotje pluralizma, prisilno poenotenje pogledov, množično ploskanje tajniku in njegovi politični liniji? Prav gotovo ne! To lahko pomeni le pošteno in kolegialno sodelovanje, iskren dialog, spoštovanje z večino sprejetih sklepov, resnično lojalnost do drugih. Če se ta okvir tako ali drugače podre (kot se je nedavno, v volilnem obdobju, zgodilo tudi pri nas), preneha tudi medsebojno zaupanje — še ena pomembna silnica v tej »enotnosti«. In prav slovenska stranka, ki je spet pred važnimi roki, zlasti v začetku prihodnjega leta, si tega ne more in ne sme več privoščiti.

a. b.

Prihodnosti ne mislimo...

■ nadaljevanje s 1. strani

zavesti, da bomo težko spet pridobili tisto dostojanstvo, ki nam je bilo s silo odvzeto.

Nedolgo tega, morda prav ob potresu, ki ni stresel le hiš, temveč tudi duše, se je ob pomoči ostalih Slovencev nekaj spremenilo. Sprožili so se novi procesi, prebudile so se možnosti, ki so zaspale, a ne ugasnile. Mogoče bi pred 10 leti nihče ne verjel v našo prihodnost. Še vedno jih je mnogo, ki vanjo dvomijo. Vendar nekateri znaki kažejo, da se marsikaj spreminja na bolje na področju gospodarstva, kulture, predvsem pa v miselnosti ljudi, ki vse bolj cenijo in zaznavajo kot vrednoto svojo pripadnost narodu, ki je nosilec posebnega zgodovinskega pričevanja

V raznih odsekih razstave hoste opazili podobe neke resničnosti, ki si skuša najti nov obraz med preteklostjo, ki je pomembna, sedanostjo, ki je delavna, in prihodnostjo, ki je ne mislimo prepuščati usodi. Postati hočemo končno protagonisti svoje zgodovine in ne le pasivni gledalci. To je obveza, ki se začenja uresničevati, čeprav še nismo našli primernih rešitev za vse naše kronične probleme.»

Postopek za pet referendumov

Med političnimi strankami se nadaljuje polemika za pet referendumov, ki bodo 8. in 9. novembra. Uradno se je kampanja za ta ljudska glasovanja pričela v petek, 9. t. m.

Volilnih upravičencev je v Italiji okrog 45 milijonov in pol. Napisati bodo morali »da« ali »ne« v odgovor na zahteve za odpravo predpisov, ki se tičejo civilne odgovornosti sodnikov (zelena glasovnica), preiskovalne komisije parlamenta (modra glasovnica), lokalizacija atomskih

central (siva glasovnica), prispevkov deželam in občinam, kjer bodo atomski obrati (rumena glasovnica), ter končno sodelovanja državne družbe za elektriko ENEL pri elektrojedrskih obratih v tujini (oranžna glasovnica).

Računajo, da bo država potrošila za pet referendumov 420 milijard lir. Za organizacijo bo skrbelo notranje ministrstvo v sodelovanju z občinskimi upravami. Slednje je že na delu po objavi predsedniških odlokov o referendumih v Uradnem listu.

Stvarne možnosti za okrepitev sodelovanja z Bavarsko

»Nekaj neverjetnega!« Tako je komentiralo bavarsko odposlanstvo, ko se je s helikopterjem približalo Trstu in je videlo številno prebivalstvo, ki se je zbralo za bavorske dni pri Pomorski postaji v Trstu.

Ti dnevi so bili od 3. do 11. oktobra. Razdeljeni so bili v bistvu na tri dele: na strokovna pogajanja, na razstave o Bavarski ter na gastronomski Oktoberfest, ki je prvič na Jadranu. Najtako dodamo, da so bile razstave o Bavarski tri: prva razstava je na splošno obravnavala Bavarsko in njene ljudi, druga industrijsko pustošenje gozdov in s tem ekologijo ter tretja bavarsko obrtništvo, kjer na kraju samem izdelujejo obrtniške proizvode iz srebra in dragih kamnov.

Povrnimo se k strokovnemu delu bavarskih dni. 5. oktobra so imeli pogovore politični odposlanci Bavarske ter Furlanije-Juljske krajine ter sta odposlanstvi vodila predsednik tako imenovane Svobodne države Bavarske Strauss in predsednik deželne odbora Furlanije - Juljske krajine Biasutti. Sledila je tiskovna konferenca na Pomorski postaji. Na delovnem sporedu so bila vprašanja časnika, ki so se nanašala tako na svetovne kot na krajevne dogodke. Strauss in Biasutti sta potrdila, da je treba odpraviti ostanke centralizma ter okrepiti meddeželno sodelovanje na podlagi Okvirne konvencije Evropskega sveta za prekomejno sodelovanje. Ta konvencija pa je še premalo znana ter je ne izvajajo, čeprav so jo številne države — tako Italija kot Nemčija — podpisale. Konvencija krepi pristojnosti dežel, »Landov« ali republik na področju meddržavnih odnosov.

V torek, 6. t.m., se je sestala mešana komisija za sodelovanje med Bavarsko ter Furlanijo-Juljsko krajino. Razpravljali so o infrastrukturi, to je o avtomobilskih cestah, železnicah, letalskih prevoznih in carinskih službah na meji. Posebno pozornost so posvetili tržaškemu pristanišču. Bavarska hoče enake olajšave kot Avstrija, s katero je bil podpisan poseben sporazum za tranzit skozi tržaški pristan. Zmanjšali naj bi železniške in pristaniške tarife ter davek na mineralna olja. Po drugi strani so govorili o povečanju turizma med Bavarsko in Furlanijo-Juljsko krajino. Tukajšnje oblasti so ugotovile, da bodo povečale število privezov za turistično navigacijo od 10 na 15 tisoč.

Glede infrastruktur naj dodamo, da je bila v bistvu končana avtomobilska cesta Alpe-Adria med Vidmom in avstrijsko mejo. Končati je treba še obvoze pri Vidmu in Beljaku. Bavarsko močno zanima podvojitev tabelske železniške proge in je bilo zagotovljeno, da bo ta končana do leta 1990. Število vlakov na dan bo povečano od 60 na 110 s hitrostjo do 160 kilometrov na uro.

Po seji mešane komisije je bila nova tiskovna konferenca, na kateri sta odgovarjala na vprašanja časnika bavarski minister Jaumann in deželni odbornik Rinaldi. Jaumann je potrdil veliko zanimanje Bavarske za tranzit skozi tržaško pristanišče ter za pomorske proge proti Bližnjemu vzhodu ter Grčiji in Turčiji. Napovedal je pogajanja glede konkurence železniških tarif iz Bavarske proti Hamburgu in proti Trstu. Posredovanje glede gradnje predora pod Monte Croce Carnico, kateremu Tirolska nasprotuje, pa je zavrnil. Dejal je, da gre za italijansko-avstrijsko vprašanje, o katerem bosta že tako v krat-

kem razpravljala na Dunaju zunanja ministra Italije in Avstrije.

Glede letalske zveze med Ronkami in Münchnom je bavarski minister povedal, da je bilo že v prvem mesecu voženj izkoriščenih 62 odstotkov prostorov. Za progo skrbi nemška letalska družba Lufthansa.

Skratka, pripravljajo paket predlogov za gospodarsko sodelovanje med Furlanijo-Juljsko krajino, Avstrijo in Bavarsko. Tudi deželna družba za zunanjo trgovino FriuliGiulia je sestavila paket predlogov za sodelovanje z Bavarsko.

Furlanija-Juljska krajina in Bavarska močno sodelujeta v zunanji trgovini. Italija je bila več let na prvem mestu v zunanji trgovini Bavarske in po letu 1985 je na drugem mestu za Združeni državi. V zunanji trgovini Furlanije-Juljske krajine je bila Jugoslavija leta 1985 na prvem mestu z 1.200 milijardami lir, Zahodna Nemčija na drugem mestu s 1.129 milijardami.

Predsednik Bavarske Strauss je iz Trsta odpotoval v Ljubljano, kjer se je sestal s predsednikom slovenske vlade Šinigojem. Ugotovila sta, da v medsebojnih odnosih niso bile izkoriščene številne možnosti gospodarskega sodelovanja, in-

vesticije kapitalov ter tudi skupnih nastopov na tretjih tržiščih.

Republika Slovenija sodeluje s približno 39 odstotki pri jugoslovanskem izvozu v Zahodno Nemčijo. Bavarska spada med dobre trgovinske partnerje Slovenije. Bavarci pravijo, da so pripravljeni sodelovati s Slovenijo zlasti v električni, avtomobilski in kemični industriji, v turizmu ter v infrastrukturi. Pri slednjih gre zlasti za gradnjo avtomobilskih cest iz Evropske gospodarske skupnosti preko Avstrije in Jugoslavije v Grčijo in Turčijo ali morda celo dalje proti Bližnjemu vzhodu.

Videti je, kako se vedno bolj krepi sodelovanje med deželami Srednje Evrope, čeprav pri osrednjih vladah vidimo še vedno ostanke centralizma.

E. V.

—o—

Kurdski gverilci so pred dnevi ugrabili v Iraku tri italijanske tehnike. Odpeljali so jih v znak protesta, ker so iraške vojaške enote v boju proti kurdskim gverilcem uporabljale strupene pline. Ugrabitev je široko odjeknila v Italiji, kjer nekatere politične sile protestirajo, češ da je pristojna oblast ugrabitev več dni prikrivala.

Z večino glasov je deželni svet Furlanije-Juljske krajine odobril zakonski osnutek o kulturi miru.

Gorbačov bo obiskal Bonn

Sovjetski voditelj Gorbačov bo mogoče že na začetku prihodnjega leta obiskal Zahodno Nemčijo. Kar zadeva čas tega možnega obiska, je še vse na ravni ugibanj. O samem namenu pa ni več dvoma, odkar je te dni na obisku v Bonnu Anatolij Dobrinin, tajnik centralnega komiteja sovjetske partije in zunanje politični svetovalec Mihaila Gorbačova. Dobrinin je kanclerju Kohlu prinesel pismo sovjetskega voditelja, v tem pismu pa so izrečena priznanja Zahodni Nemčiji glede doprinosa Bonna v najnovejših razorožitvenih pobudah, ki so dosegle višek v dogovoru o odstranitvi jedrskih raket iz Evrope.

Dobrinin je prišel v Zah. Nemčijo na povabilo opozicijske socialnodemokratske

stranke; med srečanjem s predstavniki te stranke je sovjetski gost med drugim poudaril, da si Moskva želi vsestransko okrepitev odnosov med državama. V pismu Gorbačova so docela jasni namigi na ponudbo o organiziranju obiska sovjetskega voditelja v Zahodni Nemčiji. Formalni postopek naj bi se začel z bližnjim sestankom med zunanjima ministroma obeh držav, Ševardnadzejem in Genscherjem.

—o—

32 ljudi, med njimi 24 otrok, je v Bagdadu izgubilo življenje ob eksploziji iranske rakete zemlja-zemlja, ki je padla v torek, 13. t.m., na šolo v iraški prestolnici. Iraška letala pa nadaljujejo z napadi na petrolejske ladje v Zalivu.

Nobelova nagrada za mir v Srednjo Ameriko

Predsednik Kostarike Oscar Arias Sánchez je dobitnik letošnje Nobelove nagrade za mir. Vest je sporočil predsednik norveškega odbora, ki podeljuje nagrado. V utemeljitvi je rečeno, da je nagrajenec bistveno pripomogel k vzpostavitvi miru v Srednji Ameriki. Le na podlagi Ariasovih prizadevanj je bilo moč doseči sporazum o mirovnem načrtu, ki so ga 7. avgusta podpisali v Ciudad Guatemala.

Arias Sánchez je prva kostariška osebnost, ki prejme Nobelovo nagrado. Najpomembnejše svetovno priznanje za mir, ki so ga ustanovili leta 1901, bodo tokrat podelili dvainsedemdeseti. Nagrajenec bo prejel pol milijarde lir, nagrado pa mu bodo izročili 10. decembra na obletnico smrti Alfreda Nobela.

Letos je bilo predloženih 93 kandidatov. V ožjem izboru so bili poleg nagrajen-

ca še filipinska predsednica Aquino, južnoafriški protirasistični voditelj Nelson Mandela in svetovna zdravstvena organizacija.

46-letni Arias Sánchez je bil lani izvoljen za predsednika Kostarike. Ob umestitvi je dejal, da namerava nadaljevati delo organizacije držav Contadora in prispevati k pomiritvi na srednje ameriškem področju.

—o—

Poslanska zbornica je z večino glasov odobrila resolucijo v zvezi z veroukom v šolah. Po pojasnilih, ki jih je dal predsednik vlade Gorja, ostaja verouk neobvezen šolski predmet, alternativna ura pa ne, vendar bodo učenci in dijaki v vsakem primeru ostali v šoli. Za sestavo šolskega urnika so odgovorni ravnatelji, o statusu veroučiteljev bodo še razpravljali.

Primorski dnevi na Koroškem

V nedeljo, 11. oktobra, so se na Koroškem začeli 3. Primorski dnevi, ki jih prireja Kršćanska kulturna zveza iz Celovca.

Letošnji »Primorski dnevi« so se začeli na Ziljski Bistrici. Na posebni kulturni prireditvi so se predstavili Slovenci iz videmske pokrajine. Nastopili so folklorna skupina iz Režije, ansambel SSS iz Čedad in mladinski zbor »Ojsternik« iz Ukeve. Istega dne pod večer je v farni dvorani v Šmihelu nastopila gledališka skupina društva »Sedej« iz Števerjana. Igrali so »Verigo« Frana Saleškega Finžgarja. Naslednjega dne, v ponedeljek, 12. oktobra, je bila posebna oddaja o Slovencih v Italiji tudi po radiu, v avli Zvezne gimnazije za Slovence v Celovcu pa so odprli dokumentarno razstavo o Slovencih v Benečiji, Režiji in Kanalski dolini pod naslovom »Slovenci tam za goru«. Včeraj, v sredo, 14. t.m., so se v Tischlerjevi dvorani Slomškovega doma v Celovcu srečali koroški in primorski gospodarstveniki. Priredili so okroglo mizo na temo »Gospodarsko stanje v zamejstvu«. Na Zvezni gimnaziji za Slovence v Celovcu in na Strokovni šoli za gospodarske poklice v Št. Petru pri Št. Jakobu pa bo jutri, v petek, 16., srečanje s pisateljem Borisom Pahorjem in pesnico Ljubko Šorli.

V soboto in nedeljo, 17. in 18. oktobra, pa bodo obiskali Koroško predstavniki in člani vodstva Slovenske skupnosti. Srečanje s koroškimi izvoljenimi predstavniki se bo začelo v Škocjanu, kjer bodo na vrsti prvi pogovori. V nedeljo, 18., bodo primorski politični delavci obiskali Dobro vas in nato županstvo v Globasnici, kjer se bodo srečali s tamkajšnjimi upravitelji. Po kosilu si bodo ogledali spomenik nacističnega nasilja nad koroškimi Slovenci — Peršmanovo domačijo. Zadnje srečanje pa bo nato na županstvu v Selah. V soboto, 17. in nedeljo, 18., pa se bodo na Koroškem mudili tudi člani raznih mladinskih organizacij, ki delujejo pri nas. Srečali se bodo s svojimi koroškimi sovrstniki. V nedeljo, 18. oktobra, se bodo letošnji »Primorski dnevi« na Koroškem zaključili z nastopom Dekliškega zbora Devin in Fantov izpod Grmade v farnem domu v Selah. Na srečanju bodo v besedi in z diapozitivi predstavili Devin in okoliške kraje. Pevska zbor pa bosta nastopila s krajšim koncertom.

ČESTITAMO!

Iskreno čestitamo in voščimo mnogo sreče trem mladim parom, ki so stopili na novo življenjsko pot. Ti so **Gabrijela Pahor** in **Edi Kraus**, ki sta se poročila v Devinu, **Mirjam Pahor** in **Sergij Grassi**, poroka je bila v Jamljah, in **Magda Jevnikar** ter **Davor Zupančič**, poroka je bila na Repentabru.

TRETI VEČER V DSI

V ponedeljek, 19. t.m., bo ob 20.30 v prostorih DSI v Trstu predaval prof. dr. Janko Prunk o življenju in delu Janeza Evangelista Kreka ob 70-letnici njegove smrti. Pol ure pred predavanjem bo otvoritev razstave Norberta Grčarja.

Ob vinski poti terana nas hudo žalijo

Tržaški Kras je po večletnih prizadevanjih dobil vinsko pot terana, ki bo ovrednotila tradicionalni pridelek kraške zemlje in trud kraških ljudi, predstavljala bo novo privlačnost za turiste, ki se zdaj vozijo mimo, ter bo ljubiteljem vinske kapljice pomenila jamstvo domačnosti in pristnosti. Pobuda je sad večletnega zavzemanja tržaške pokrajinske uprave in Slovenskega deželnega gospodarskega združenja, oziroma njegove gostinske sekcije, pri akciji pa so sodelovale tudi štiri občine — tržaška, repentabrska, zgoniška in devinsko-nabrežinska. Vinska pot namreč teče od restavracije Daneu na Opčinah mimo Cola in Repna v Zgonik in preko Saleža, Šempolaja in Trnovce ter Prečnika do Vižovelj, kjer se končuje. Povezuje v nekakšno idealno verigo kar 21 gostinskih loklov, ki so se obvezali, da bodo vedno imeli na razpolago pristni domači teran.

Tradicionalni trak preko ceste je v soboto, 10. t.m., prerezal pokrajinski odbornik Cavicchioli, ki je v svojem nagovoru opozoril na pomen te pobude, poleg njega pa sta spregovorila še deželni odbornik Rinaldi ter tržaški občinski odbornik Forti. Slovesnosti so se potem ponovile pred sedežem zgoniške občine, kjer je govoril župan Budin, v Prečniku, kjer je govoril župan Brezigar, ter v Repnu, kjer je bilo slavnostno kosilo in kjer je nastopil župan Pavel Colja. V imenu slovenskih gostincev pa je govoril Karlo Guštin.

Govorniki pa niso mogli mimo dogodka, ki je v dokajšnji meri razburil slovensko javnost. Gre namreč za omalovaževalni odnos do slovenskega človeka, ki je prišel do izraza, na cestnih tablah in smerokazih, ki označujejo vinsko pot terana: na nekaterih ni niti znaka slovenščine, na dru-

gih pa je na mestu, ki pomeni očitno zapostavljanje. To so vsi govorniki označili kot nesprejemljivo gesto, ki ni v skladu z dogovori in ki žali slovenskega delovnega človeka. To je za Slovence na Krasu nesprejemljivo, kot je nesprejemljivo za celotno manjšino. Soglasno pa so vsi obsodili dejanje nekaterih neznancev, ki so ponoi pomazali nekatere table in odstranili transparent s ceste na Opčinah. Vsi so poudarili, da take metode ne rešujejo problemov in da jih je treba izenačiti z mazaškimi akcijami, ki so že tolikokrat oskrnili slovenske spomenike.

—o—

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Otvoritvena predstava sezone 1987-88

Branislav Nušić

SUMLJIVA OSEBA

Režija: Dušan Jovanović

Premiera v petek, 16. oktobra, ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu. ABONMA RED A

Ponovitve:

v soboto, 17. oktobra, ob 20.30 - ABONMA RED B - prva sobota

v nedeljo, 18. oktobra, ob 16.00 - ABONMA RED C - prva nedelja

v sredo, 21. oktobra, ob 20.30 - ABONMA RED D - mladinski v sredo

V Kulturnem domu v Gorici

v ponedeljek, 19. oktobra, ob 20.30 - ABONMA RED A

v torek, 20. oktobra, ob 20.30 - ABONMA RED B

Spremembe v kraški gorski skupnosti?

Predsednik Kraške gorske skupnosti prof. Miloš Budin in odborniki so odstopili. Dne 12. t.m. je zasedal v Sesslanu zbor Kraške gorske skupnosti in vzel na znanje odstop predsednika in odbornikov. Predsednik Budin je dejal, da se je odbor odločil za odstop, ker je pristal na predlog o spremembah v vodstvu Kraške gorske skupnosti, ki jo od ustanovitve do danes

vodi koalicija komunistov in socialistov. Socialisti predlagajo, naj bi za novega predsednika izvolili socialističnega kandidata, celotni dosednji odbor pa se strinja s predlogom, naj se koalicija razširi, tako da bi vanjo vstopili tudi predstavniki Slovenske skupnosti. Seja je zato bila prekinjena in se bo nadaljevala v ponedeljek, 26. oktobra.

TOVORNJAKI IZ JUGOSLAVIJE

V tovrnem prometu čez jugoslovansko-italijansko mejo prihaja do nepričakovanih sprememb. Tovori so se začeli s ceste seliti na železnico, odkar so italijanske oblasti uvedle na začetku meseca nove pristojbine za blago, ki ga preko italijanskega ozemlja prevažajo jugoslovanski tovarnjaki. Jugoslovanski izvozniki so se začeli preusmerjati na železniški tovarni promet, in posledica je ta, da se je zadnji promet samo na območju Sežane v zadnjih dneh povečal za najmanj deset odstotkov.

Zaradi nenadne uvedbe italijanskega davka na cestni tovarni prevoz je sprva

prišlo do zastoja na mejnih prehodih: veliko tovarnjakov ni nadaljevalo poti čez mejo, ker ni bilo takoj na razpolago denarnih sredstev za nove pristojbine. Zdaj se iz te zagate ponuja alternativa na železnici, in Jugoslovanske železnice so že poudarile, da dajejo na razpolago vagone za prevoze.

Kot kaže, je razpoložljivost tolikšna, da lahko železniški prevoz dnevno nadomesti kapaciteto 500 tovarnjakov. Pri tem pa velja spomniti, da novi italijanski tarifni predpisi ne veljajo za jugoslovanske tovrne vožnje v tržaško in goriško pokrajino.

Tudi odgovornosti, ne samo naravna nesreča

Na seji izvršnega sveta občinske skupščine v Novi Gorici so v petek, 9. t.m., razpravljali o škodi, ki je nastala zaradi poplave v noči med šestim in sedmim oktobrom. Na seji so ugotovili, da je gmotna škoda v Novi Gorici in sosednjih krajih precej večja, kot je bila pred štirimi leti. Strokovne ustanove so pri uresničevanju programa ukrepov, ki so ga v Novi Gorici sprejeli zaradi posledic poplav oktobra leta 1983, je pisalo ljubljansko Delo, očitno odpovedale. Poplave so znova opozorile na znane pomanjkljivosti kanalizacijskega sistema v mestu in okolici. Odkrile pa so še vrsto novih pomanjkljivosti.

Ugotoviti je treba tudi odgovornosti posameznih projektantov in graditeljev nekaterih pomembnih družbenih objektov. Tokrat so bili poplavljeni prostori novih zgradb, ki so nastale po poplavah pred štirimi leti. To je primer pokrajinskega arhiva v Novi Gorici.

Zakaj so meteorne vode in kanalizacijske odplake speljane v skupen kanal, se sprašuje Delo, ki takole nadaljuje: Kako je mogoče, da so nalivi poškodovali prostore operacijskih prostorov in porodnišnice v šempetrski splošni bolnišnici? Kdo je odgovoren, da je voda zalila tudi nekatera zaklonišča?

Ljubljansko Delo omenja pisanje nekaterih italijanskih glasil v Gorici, ki trdijo, da so za gmotno škodo zaradi poplav na italijanskem območju krivi Novogoričani. V Gorici zahtevajo, naj se sestanejo predstavniki goriške in novogoriške občine, ki naj proučijo vzroke za poplave in pojasnijo, kako in kje je mogoče zavarovati posamezna območja pred poplavami.

Slovesnosti v Vipavskem Križu

V Vipavskem Križu so prejšnji teden bile zanimive in pomembne slovesnosti ob 350-letnici tamkajšnjega kapucinskega samostana. Letos namreč poteka 350 let, kar so v tem slikovitem kraju na Vipavskem zgradili kapucinski samostan, ki je stoletja vplival na duhovno in kulturno življenje bližnje in daljne okolice. Slovesnosti so se začele 8. t.m. s predavanjem prof. Franceta Kralja o zgodovini Vipavskega Križa in tamkajšnjega samostana. Naslednji dan so v samostanu odprli knjižnico in razstavo del iz njegove zapuščine. Slavnostni govornik je bil sociolog Marjan Tavčar, ki je tudi predsednik medobčinskega sveta Socialistične zveze delovnega ljudstva za severno Primorsko. Prisotna sta bila tudi slovenski minister za kulturo Kavčič in podpredsednik SZDL Slovenije Zlobec. Sledil je koncert Tria Lorenz. V soboto, 10. t.m., je gledališki igralec Jože Zupan bral v samostanu pridige Janeza Svetokriškega. Za njim je nastopil ansambel

dalje na 8. strani ■

Posvetitev novih zvonov na Mirenskem Gradu

Z mogočno slovesnostjo je v nedeljo, 11. t.m., na Mirenskem Gradu potekala posvetitev treh novih zvonov, ki jo je opravil koprski škof msgr. Metod Pirih. Za to priložnost so zvonove zasilno obesili pred cerkvijo, kjer je škof, obkrožen s številnimi duhovniki, pevci, botri in ljudstvom, opravil obred. Sledila je nato peta maša v cerkvi, med katero sta prepevala domači mešani pevski zbor ter združeni moški pevski zbor pevcev iz Mirna, Orehovalj, Rupe in Peči. V tem pevskega sestavu je bila tako zastopana sedanja mirenska župnija, gosti iz zamejstva pa so predstavljali tisto ozemlje, ki je sedaj v Italiji, a je nekoč spadalo pod mirensko župnijo. Tudi ta slovesnost je tako na poseben način poudarila skupni slovenski prostor.

V govoru po evangeliju je koprski škof podal nekaj misli o vlogi zvonov v življenju vsakega človeka in še posebej kristjana. V pevskega sporedu je kot solist zapel znani goriški dirigent Zdravko Klanjšček, poleg zborovskih pesmi pa je prišlo na vrsto tudi več znanih ljudskih, ki jim je pritegnila množica vernikov, zbrana v cerkvi v velikem številu. Po končani maši je sledila delitev spominskih podob, nato pa so združeni moški pevski zbor in domače recitatorke izvedli krajšo akademijo, med katero so se zborovske pesmi izmenjavale z branjem literarnih od-

lomkov, ki so povezani z zvonovi. Ob njihovem poslušanju smo se jasno zavedeli, da so zvonovi od vedno globoko vplivali na čustvovanje naših ljudi, saj si slovenske zemlje v ranih jutrih, opoldne, v mraku, v prazničnih dneh, ne moremo predstavljati brez te blagglasne melodije. Spremljajo nas od rojstva do smrti, naznanjajo veselje, žalost, naravne in vsakršne nesreče, mir.

Po končanih slovesnostih so ljudje lahko prisluhnili pritrkovanju na zvonove pred cerkvijo. Že naslednjega dne so jih z avtodvigalom dvignili v zvonik, domači mojstri pa pripravljajo vse potrebno za njihovo obešanje. Če bo šlo vse po sreči, bomo njihove glasove slišali iz lin še to leto. Uглаšeni so na tone D, F, G, B, s tem, da so prvi, tretji in četrti zvon vlti na novo, drugi po vrsti pa že od prej visi v zvoniku. Zanimivo je dejstvo, da je cerkev na Mirenskem Gradu dobila nove zvonove 45 let zatem, odkar so Italijani iz zvonika vzeli dva prejšnja zvonova, največjega in najmanjšega po velikosti, ki so ju kot toliko drugih na Primorskem uporabili za vojne namene.

V tem trenutku pa si želimo le, da bi sedanji zvonovi čimdlje ostali v zvoniku in da bi jih nikoli ne uporabljali za namene, ki nimajo nič skupnega s plemenitim poslanstvom te človekove stvaritve.

PROSTOR MLADIH

Pokrajinski občni zbor SZSO-TS

Skupnost voditeljev in drugih aktivnih članov klana Slovenske zamejske skavtske organizacije v Trstu se je v nedeljo, 11. oktobra, zbrala v Marijanišču na Opčinah na letnem občnem zboru. Delovno zasedanje se je začelo s sv. mašo v openski župni cerkvi, nadaljevalo pa v mali dvorani Marijanišča.

Uvodno poročilo o trenutnem stanju slovenskega skavtizma v Trstu je podal načelnik Marjan Jevnikar. Predstavil je razvejano dejavnost, ki so jo v preteklem letu opravili člani na vseh možnih področjih: od običajnega vzgojnega, verskega in rekreativnega delovanja preko sodelovanja pri raznih zunanjih verskih ali kulturnih pobudah do stikov z italijanskimi in drugimi evropskimi skavtskimi organizacijami in z nekaterimi taborniškimi odredi v Sloveniji. Predvsem pa je poudaril nadvse važno in naporno, pa čeprav skrito vlo-

go, ki jo vsak teden odigrajo voditelji na rednih sestankih v 19 različnih krajih na Tržaškem za skupnih 38 skupin volčičev, veveric, izvidnikov in vodnic. Marjan Jevnikar se je nato dalj časa zaustavil pri ciljih naše organizacije in skavtskega gibanja nasploh ter pri liku voditelja, ki bi moral vedno ustrezati enačbi »voditelj - graditelj človeka«. To pa je bilo le izhodišče za nadaljnje delo po skupinah. Prisotni so se po uvodnem poročilu zbrali v dveh skupinah. V prvi so analizirali problem vzgoje voditeljev ali bolje šole za voditelje, ideje, ki si vedno bolj utira pot in se bo verjetno v kratkem tudi uresničila, saj se zanjo zanimajo tudi koroški in goriški bratje. Druga skupina pa se je posvetila dvem temam, in sicer duhovni rasti ter verski izobrazbi voditeljev ter koedukaciji, ali bolje temu, kar je koedukacija doprinesla

dalje na 6. strani ■

Prvi večerni koncert v novi sezoni

Prvi koncert sezone 1987/88, ki vključuje bodisi ciklus Večernih koncertov bodisi Nedeljskih koncertov v priredbi kulturnega društva »R. Lipizer«, se je odvijal z nastopom Simfoničnega orkestra tržaškega Verdija.

Program je bil zelo zanimiv, saj n.p.r. Respighijeva skladba »Rimski vodometi« že dolgo ni bila izvajana pri nas. Večer se je začel z impozantno simfonijo iz Rossinijevega G. Tella. 82 elementov tržaškega orkestra je pozorno sledilo taktirki grškega dirigenta Alkisa Baltas in ni

pokazalo le skladnosti celote, ampak tudi izstopajočo prefinjenost raznih glasbil, ki so izvajala težavne »a solo«, zlasti prvega čela, prof. Zannarinija in violine Črtomira Šiškoviča.

Po že omenjeni Respighijevi skladbi je orkester zaigral še IV. Simfonijo Čajkovskega, kjer je v vseh štirih movimentih (maestoznem začetku, ekspresivnosti drugega dela, virtuozijskega scherzo-pizzicato in živahnosti finala) prikazal svojo umetniško zmožnost.

L. Q.

IZ KULTURNEGA ŽIVLJENJA

General Maister je dobil spomenik, izšla je tudi knjiga o Prešernu

V soboto, 10. oktobra, so v središču Maribora odkrili spomenik generalu Maistru, ki je po prvi svetovni vojni ohranil Maribor in južno Štajersko slovenskemu narodu.

Po desetletnih prizadevanjih, da bi temu velikemu Slovincu, pesniku in vojaku postavili spomenik, se je torej uresničila želja številnih, ki so si ta spomenik prizadevali in zbirali sredstva. V Mariboru so se temeljito pripravili na to slovesnost. Že v petek, 9. t.m., so imeli literarni večer, naslednjega dne pa so v Univerzitetni knjižnici odprli razstavo o življenju in delu Rudolfa Maistra, v mariborskem muzeju pa razstavo »Ob sedemdesetletnici bojov za severno mejo na območju štajerskega obmejnega poveljstva«. Višek slovesnosti je bil ob odkritju spomenika, ki stoji na Leninovem trgu. Slavnostni govornik je bil predsednik SZDL Slovenije Jože Smole. Med kulturno prireditvijo je nastopil APZ »Boris Kraigher«, igralec Polde Bibič je recitiral nekaj poezij, prebrano pa je bilo tudi Maistrovo povelje št. 1 iz novembra 1918. Na slovesnosti je spregovoril tudi predstavnik borcev za severno mejo.

Ob razveseljivem dogodku, da stoji v Mariboru Maistrov kip, bi se pravzaprav morali zamisliti. Zares nepojmljivo se namreč sliši, da tako zaslužnemu možu postavljamo Slovenci spomenik skoraj 70 let po dogodkih, ki jim je bil glavni pobudnik! Po drugi strani pa spet ni čudno, še posebej, če si preberemo knjigo, ki je pred dobrim tednom izšla pri založbi Obzorja v Mariboru. Gre za knjigo dr. Luka Sienčnika z naslovom »Koroški plebiscit 1920«. Iz knjige jasno izhaja, kako se je tedanja slovenska politična oblast pokazala za skrajno naivno in malodušno, pravzaprav za politično »mrtvo«. Knjiga je seveda obširnejši prikaz dogodkov okrog razmejitve, poznejših mirovnih pogajanj in samega

plebiscita, ki je odločilno posegel v življenjski prostor slovenskega naroda.

Vsekakor od sobote dalje stoji tudi v Mariboru spomenik Rudolfa Maistra. Kip je delo akademske kiparke Vlaste Zorko. Njen predlog je posebna komisija smatrala za najbolj primerne in odgovarjajočega pogojem razpisa. Bronasti Maistrov kip je zasnovala realistično. Na podstavku, na katerem je zapisano »Rudolf Maister slovenski general in pesnik 1874-1934«, stoji general v dolgem vojaškem plašču in v drži, kot da pravkar namerava potegniti meč iz nožnice, da bi svoji vojski dal ukaz. Preživeli Maistrovi borci so v kipu videli svojega generala in to je dokaz, da je umetnina živa priča osebe in dogodkov, ki so z njo povezane.

Slavnostni govornik, predsednik SZDL, Jože Smole, je v svojem nagovoru poudaril Maistrove zasluge, ob tem pa je tudi analiziral sedanje odnose med Avstrijo in Jugoslavijo. Poudaril je dejstvo, da Avstrija ne spoštuje obljube, da bo spoštovala slovensko enakopravnost z nemško-govorečim prebivalstvom Koroške. Izrazil je zato pričakovanje, da bo Avstrija poslušala želje slovenske narodne skupnosti. Poudaril pa je tudi pomen odprtega in tvornega sodelovanja med Jugoslavijo in Evropo. Svoj nagovor je zaključil z besedami: »V prijazen spomin Rudolfu Maistru - Vojanu smo se zbrali danes, da se spoštljivo poklonimo humanistu, ki je bil tudi človek dejanj. Naj nam bo s svojim aktivnim odnosom do stvarnosti zgled, da tudi sami pokažemo več ustvarjalne moči in iskričevega razmišljanja na vseh tistih področjih, ki nas v tem obdobju najbolj pestijo in nam jemljejo zagon. V to bitko za ustvarjalnost pa pritegnimo vse, ki so voljni in sposobni bojevati se za kvalitetnejši jutri!«

Gre za besede, ki jih ob Maistrovem spomeniku lahko premišlja tudi Slovenec, ki živi izven matičnih meja.

Ne sme biti dvojne mere!

Vsi glavni italijanski listi povsem upravičeno grajaajo dejstvo, da je pokrajinsko odborništvo za kulturo v Bocnu dodelilo štiri milijone lir finančne podpore 72-letnemu Willyju Achererju iz Brixna, ki je pri založbi Athesia v Bocnu izdal knjigo z naslovom »Izpovedi mladega Južnega Tirolca«. Gre za knjigo, ki na določenih mestih opravičuje delo in ravnanje nacistov, zlasti med drugo svetovno vojno, na ozemlju sedanje boccenske pokrajine.

Willy Acherer je Južni Tirolec, čigar starši so leta 1938 optirali za nemško državljanstvo in se tako izselili na ozemlje Tretjega Reicha. Zaradi delovanja v okviru Hitlerjeve mladinske organizacije italijanske oblasti Achererju niso priznavale pravico, da ponovno pridobi italijansko državljanstvo. Gre za enega redkih primerov, ko Italija ni razveljavila opcije iz leta 1938.

Odborništvo za kulturo, ki je dodelilo štiri milijone denarne podpore za izdajo

knjige, vodi član Južnotirolske ljudske stranke Anton Zelger. V italijanskih listih in tudi v italijanskih političnih krogih ga zato ostro napadajo in obsojajo javno pomoč za izdajo knjige nacistične vsebine. Zdi se, da ta primer že proučuje tudi sodstvo v Bocnu, saj gre za povečevanje nacistične dejavnosti, kar je kaznivo dejanje.

Ob tem se samo po sebi postavlja vprašanje, kako je z javno podporo, ki jo je bila deležna brošura, katero so organizacije istrskih in dalmatinskih beguncev izdale ob svojem shodu v Trstu. Gre za brošuro, s katero se bo moralo baviti tržaško sodstvo, ker so njene avtorje prijavi sodišču predstavniki Slovenske-kulturno-gospodarske zveze in tudi predstavniki Odbora za sožitje med Slovenci in Italijani v Trstu. Vsebinske te brošure je grobo žaljiva za Slovence in Hrvate in očitno ščuva k narodnostni mržnji, kar je tudi kaznivo dejanje.

**Prostor mladim
POKRAJINSKI OBČNI ZBOR
SZSO - TS**

■ nadaljevanje s 5. strani

k odnosom med fanti in dekleti v organizaciji.

V popoldanskih urah je branju poročil dveh delovnih skupin ter blagajnika, gospodarja, predstavnikov vej in revizorjev sledila razprava, v kateri je prišla na dan vedno bolj občutena potreba po nenehnem izpopolnjevanju v voditeljski službi, saj je vsem jasno, da je za nenehno dajanje treba tudi od nekdaj črpati energijo in nove zamisli. Po pregledu stanja skupin so bile na dnevnem redu še volitve novega pokrajinskega vodstva. Tako je prišlo do spremembe v samem vrhu, kjer je mesto sedanjega načelnice Eve Fičur prevzela Bruna Ciani. Vse ostale člane vodstva pa je občni zbor soglasno potrdil v svojih funkcijah. Tako bodo pokrajinsko vodstvo poleg predstavnikov in stegovodij sestavljali še načelnik Marjan Jevnikar, načelnica Bruna Ciani, tajnik Marijan Kravos, blagajničarka Nadja Maganja, gospodar Kazimir Majowski in duhovni vodja g. Tone Bedenčič, ki ga pa mora škofijski ordinarij še dokončno imenovati.

Ob 20. uri se je predsednica občnega zbora Vera Tuta zahvalila vsem prisotnim in zaključila zasedanje.

S TRŽAŠKEGA

DRUGI VEČER V DSI V TRSTU

Drugi letošnji večer v DSI v Trstu je bil posvečen življenju in delu Slovencev v Argentini. Profesorja Tomaž Simčič in Marijan Kravos ter knjižničar Marjan Pertot so spregovorili o vtisih, ki so jih odnesli s svojega letošnjega obiska med slovensko izseljeniško skupnostjo ob Srebrni reki. Sledil je živahen pogovor, ki so se ga udeležili poznavalci razmer med Slovenci v Argentini.

NAŠE SOŽALJE

Duhovniku in kulturnemu delavcu Dušanu Jakominu izrekamo globoko občutno sožalje ob prezgodnji smrti sestre Ide.

Ured. in uprava. Novega lista

NOVICE

V Portorožu so predstavniki pristojnih jugoslovanskih in italijanskih ministrstev razpravljali o taksah, ki jih v Italiji morajo plačevati tovarnjaki iz Jugoslavije. Dosežen je bil načelen sporazum, po katerem bodo takse znatno nižje, kot je bilo prvotno določeno.

Slovenska skupnost se je obrnila na manjšinske stranke, ki imajo predstavnike v rimskem parlamentu, naj se zavzamejo, da bi finančni zakon spet vseboval postavko o pomoči slovenski manjšini v Italiji in italijanski v Jugoslaviji.

Sodobno kmetijstvo

Rast in dozorevanje plemenskih telic

Vsako leto moramo privezati za zrejo dve tretjini rojenih teličk, da imamo vsako leto dovolj brejih telic oziroma prvesnic za pomlajevanje črede krav.

Zreja telice traja 26 do 30 mesecev, nato nam šele začne prinašati dohodek s prvim teletom in prvimi količinami mleka.

Želimo si telice, ki bodo dovolj velike, dobro ješče in da bodo dajale veliko mleka, prvič pa normalno telile in da bodo plodne daljšo življenjsko dobo ob visoki mlečnosti. Za vse te lastnosti imajo telice dedne zasnove, ki so jih dobile od roditeljev, zato jih odbiramo po prednikih. Na vse te lastnosti pa vpliva tudi okolje, v katerem živali živijo. To je prehrana telic, paša, možna planinska paša, higiena v hlevu, poškodbe in obolenja, negovanje parkljev in še drugi pogoji, ki zmanjšujejo stroške vzreje.

Zelo pomembna kazalca uspešne zreje sta rast in razvoj telic. Teža in velikost telesa se z rastjo povečujeta. Razvoj pa pomeni spreminjanje lastnosti telic in nastajanje novih lastnosti. Tako rast kot razvoj sta med seboj povezana.

Rast velikosti telesa merimo s centimetri, na primer višino vihra, višino križa, globino in širino ter dolžino telesa. S tehtanjem živali ugotovimo živo težo na določen dan. Iz razlike med dvema težama in števila dni med tehtanji pa izračunamo prirast žive teže na dan.

Praviloma izražamo hitrost priraščanja teže s povprečnim prirastom žive teže na dan v gramih.

Končna velikost odrasle živali in končna teža sta izrazito dedno določeni lastnosti. Dokaz za to so enojajčni dvojčki, ki so si zelo podobni tudi po velikosti. Hitrost rasti v posameznih obdobjih pa je zelo

odvisna zlasti od prehrane mladih živali. Dobro krmljena mlada goveda priraščajo več kot kilogram žive teže na dan, skromno hranjena pa manj od pol kg, čeprav imajo oboja podobne dedne osnove. Najhitreje priraščajo biki v pitanju, telice pa manj. Izkazalo se je, da je z vidika vpliva na lastnosti in tudi z vidika stroškov najbolje, če telice med vzrejanjem priraščajo 600 do 700 g na dan, močno krmo pa dodajamo le do starosti pol leta, sicer pa naj rastejo ob dobri osnovni hrani.

Poglavitna pravila za prehrano telic so: prve dni po rojstvu morajo dobivati materino mleko, od šestega dne starosti naprej pa telice napajamo z mlekom ali mlečnim nadomestkom, šest litrov dnevno v dveh obrokih do sedmega tedna starosti. Od drugega tedna jim damo na voljo starter, to je prav dobro seno in vodo. Omejeno količino mleka oziroma nadomestka jim dajemo zato, da se hitro navadijo na suho krmo, na krmilo in seno.

Ko pojedjo kilogram krmila dnevno, jih nehamo napajati z mlekom. Krmilo starter po desetem tednu starosti postopoma zamenjamo z drugim mešanim krmilom za teleta oziroma mlada goveda, ki ga polagamo do kilogram in pol, največ 2 kilograma na dan do približno pol leta starosti.

V prvem letu starosti naj gredo telice na dovolj izdatno pašo. Najbolje je, če se v skupinah pasejo samo telice. Na začetku paše jim obvezno polagamo še seno, krmila pa ne, če so težke le kakih 150 kilogramov. Telice, ki so spomladi še premlade za samostojno življenje na paši, spustimo na pašo pozneje. Od starosti pol leta naprej priraščajo telice več kot pol kg na dan, če dobivajo dovolj dobre osnovne kr-

me, sena, travne in koruzne silaže. Posebno pri starejših telicah je treba omejevanje koruzno silažo in jim dodajati dovolj srednje kakovostnega sena, da se preveč ne zredijo. V drugem letu starosti naj gredo telice na planinsko pašo ali na kak drug pašnik, kjer naj bodo na prostem podnevi in ponoči.

Živali navadno ne priraščajo vso dobo povsem enakomerno. Če priraščajo skromno v zimskem času, 400-500 g na dan, priraščajo pri izdatni paši v naslednji dobi hitreje, 700 in več g. na dan.

Tako nadoknadijo zamujeno rast. Praviloma skromno krmimo le tri mesece. Če stradanje traja predolgo, živali zaostanejo v rasti, česar v celoti ne morejo nadomestiti. Od 8. ali 10. pa do 15. meseca starosti je priraščanje po navadi skromnejše, nato pa se teža spet hitreje povečuje.

Vpliv izdatnega krmljenja in različno hitre rasti na spreminjanje lastnosti, posebno na začetku spolne zrelosti in na plemensko zrelost telic je tesno povezan z rastjo žive teže, torej z odraščanjem telic in manj s starostjo. Telice mlečnih pasem so spolno zrele pri teži 250 kg, telice kombiniranih pa pri približno 280 kg. Spolno zrela postane telica, ko se pokažejo znamenja pojatve in na jajčniku dozori prvo jajčece za oploditev. Če je pri prvi pojatvi zaskočena, lahko postane breja. Toda tako lahkih telic ne pripuščamo in ne osemnjujemo. Čakamo, da odraste do take teže, ki je primerna, da bodo pred telitvijo dosegle zadovoljivo velikost in težo, da bodo normalno telile in dajale po telitvi dovolj mleka.

Plemensko zrelost, odraslost telic za osemenitev določa rejec. Nekdaj so rekli, da je treba pripuščati telice ob menjavi prvega para zob. S proučevanjem vpliva krmljenja in hitrosti rasti na lastnosti telic, zato da bi zmanjšali stroške, so rejci v gospodarsko razvitih deželah povečali hitrost priraščanja telic in zmanjšali starosti pri osemenitvi ter pri telitvi.

dalje na 8. strani ■

Jack London KRALJ ALKOHOL

37

Počutil sem se tako dobro, da je nekje v meni vstal nekaj nenasiten pohlep, da bi se počutil še bolje. Bil sem tako srečen, da sem želel svojo srečo še bolj povečati. In vedel sem, kako. Deset tisoč stikov s kraljem Alkoholom me je to naučilo. Neštetokrat sem romal iz kuhinje k steklenici s cocktailom in vsakokrat jo zapustil za obilno mero cocktaila bolj prazno. Učinek je bil prekrasen. Nisem bil okrogel, nisem bil v rož'cah, ampak ogrelo me je in razžarilo in moja sreča je bila neizmerena. Kakor mi je bilo življenje blagonaklonjeno, sem to blagonaklonjenost še povečal. Bila je velika ura mojega življenja — ena največjih. Toda za to sem plačal, plačal mnogo pozneje, kakor se bo videlo.

Nekega dne tik pred kosilom, ko je bilo dopoldansko pisanje opravljeno, sem spil en cocktail sam, dasi nisem imel nobene-ga gosta. Od tedaj naprej sem vsak dan pred kosilom spil po en cocktail, kadar ni

bilo gostov. Zdaj pa me je imel kralj Alkohol v pesti. Začel sem redno piti. Začel sem piti sam. In začel sem piti ne iz gostoljubja, ne zaradi okusa, ampak zavoljo učinka.

Tisti vsakdanji cocktail pred kosilom sem potreboval. Nikdar pa mi ni šinilo v glavo, da utegne biti kak vzrok, iz katerega naj bi ne pil. In za to sem plačal. Da sem hotel, bi bil vsak dan lahko plačal za tisoč cocktailov. In kaj je bil en cocktail — en sam cocktail — meni, ki sem toliko let ob tolikih priložnostih spil nezmerne množine močnejših pijač, ne da bi mi kaj bilo?

Moje življenje na kmetih je bilo urejeno takole: Vsako jutro ob pol devetih, ko sem že od četrte ali pete ure zjutraj v postelji kaj čital ali opravljal korekture, sem sedel k pisalni mizi. Razne male pisarije so mi dale opravka do devetih in brez izjeme ter točno ob devetih sem začel pisati.

Ob enajstih, včasih nekoliko minut prej ali pozneje, je bilo mojih tisoč besed dovršenih. Kake pol ure sem še pospravljaj pisalno mizo in moje dnevno delo je bilo končano, tako da sem ob pol dvanajstih s pošto vrečo in jutranjim časnikom legel v mrežnico pod drevjem. Ob pol trinajstih sem kosil, popoldne pa sem plaval in jezdil.

Neko jutro sem ob poldvanajstih šel in spil en cocktail, preden sem legel v mrežnico. To se je v naslednjih dopoldnevih seveda ponavljalo in sem vselej spil še en cocktail tik pred kosilom ob trinajstih. Kmalu sem se zalotil, da sem si sedeč pri pisalni mizi sredi svojih vsakdanjih tisoč besed zaželel tistega cocktaila ob poldvanajstih.

Sedaj šele sem se dodobra zavedal, da sem si pozelel alkohola. Pa kaj zato? Nisem imel strahu pred kraljem Alkoholom. Predolgo sem bil v družbi z njim. Pijača me je izmodrila. Bil sem previden. Nikdar več se ne bi napil čez mero. Poznal sem nevarnosti in pasti kralja Alkohola, različne načine, po katerih me je skušal v preteklosti umoriti. Toda vse tisto je minilo, davno minilo. Nikdar več se ne bi napil do otopelosti. Nikdar več se ne bi opil. Vse,

— Si vidu, Jakec, spet so nam podražili cigarete!

— E, ma ne samo cigarete. Namerava jo zvišat davke še na tolko druge reči. Na avtomobile, na hiše, na benzino in vse sorte. Jn taku bo spet večja draginja. Ledje bojo protestirali jn pole začeli ses štrajkami. Jn taku bo šla trajna naprej.

— Prouzaprou ne more bet težko bet minister. Spendavaš na levo jn desno; vsako tolko greš u kašno drugo državo na obisk k svojmi kolegi, ke jema tam glih tašno ministrstvo, se lepu kej pomenesta, pole zvečer jemajo banket jn si trčejo na zdravje, pole povesta na televizijski, de sta se menla od reči, ke se tičejo obeh držav. Kadar pride domov, teče hitro prerezat kašen trak za kašno ceremonijo, pole gre pozdravet kašen kongres. Jn vse plača država.

— Jn pole še preskrbiš kašno direktorsko službico kašnem prjatlom ali žlahti. Jn kadar ti zmanjka dnarja, nardiš lepu nove davke. Tudi jest be znou taku gospodaret.

kar sem si želel, je bilo samo, da se ogrem in razžarim, da si vzdramim veselost in položim smeh v grlo in narahlo oživim črno domišljijo v svojih možganih. O, bil sem vseskozi gospodar nad seboj in kraljem Alkoholom.

Toda isto dražilo v človeškem organizmu ne bo trajno enako učinkovalo. Sčasoma sem spoznal, da mi en cocktail sploh ni dal nobenega sunka. En cocktail me je pustil hladnega. Ni me ne razžaril ne razveselil. Treba je bilo dveh, treh cocktailov, da so povzročili prvotni učinek enega. In jaz sem potreboval ta učinek. Prvi cocktail sem spil ob poldvanajstih, ko sem nesel jutranjo pošto s seboj v mrežnico, drugega uro pozneje tik pred kosilom. Navedil sem se, da sem zlezal deset minut prej iz mrežnice, da sem utegnil z dostojnostjo izpiti dva cocktaila več pred jedjo. To je postalo pravilo — trije cocktaili v uri med mojim delom in kosilom. In dve najbolj nevarni pivski navadi sta: piti redno in sam.

Vedno me je bila volja piti, kadar je bil kdo pri meni. Ako nikogar ni bilo, sem pil sam. Potem sem naredil še en korak naprej. Ako sem imel v gosteh človeka z omejenim pevskim kalibrom, sem jaz spil dva kozarca, ko je on enega — en kozarček z njim, drugega pa brez njega in tako,

— Ja ma midva ne morema naredet novih davkov, kadar nam zmanjkajo sudi. Naša ekonomija je dosti bolj komplicirana.

— Se zna. Ma uani mislejo zdej spet zvišat tudi državno podporo političnim strankam. Zatu ke tudi stranke spendava jo na levo jn desno jn jem zmeram zmanjkava dnar. Jn ke videjo, de lahko pompajo dnar od države, bojo zahtevale zmiram več.

— Ja, zdej daje država političnem strankam trijnosemdeset milijard podpore. Pole še posebne milijarde za špeže za volitve. Za državne, za deželne jn za evropske ...

— Ma ganljivo je videt, kaku se stranke, kadar se gre za dnar, lepu zastopejo. Kadar se gre za podporo zase, se neč ne kregajo. Tabat ni opozicije, ni strank ustavnega loka. Vsi se lepu bratovsko zastopejo jn prtijo državno torto. Mišini volejo koker komunisti, demokristjani koker socialisti jn liberalci jn taku naprej.

— Ma tisto, ke se tolko zmerjajo, kadar je volivna propaganda, kej je tisto?

— Tisto je, dragi moj, zastran nas volivcev. Zatu de jemamo nekej zbire, de se lahko reče, de jemamo večstrankarski sistem, de jemamo demokracijo.

— Ma tisti dnar, ke ga dobijo socialisti, kej prtije kej tudi slovenskem socialistam?

— Mouči Mihec, te prosem!

—o—

SLOVESNOSTI V VIPAVSKEM KRIŽU

● nadaljevanje s 5. strani

Gallus Consort iz Trsta. Slovesnosti ob 350-letnici samostana so se končale v nedeljo, 11. t.m., ko je v tamkajšnji župnijski cerkvi priredil koncert Slovenski oktet.

da on ni vedel za to. Ta drugi kozarec sem ukradel in, še huje kot to, navadil sem se piti sam, ko sem imel gosta, možaka, tovariša, s katerim bi bil lahko pil. A kralj Alkohol je že pripravil opravičilo, češ da je grdo prevariti gosta s čezmernim gostoljubjem in ga opijaniti. Ako bi jaz njega, navajenega pijače, pregovoril, da bi bil z menoj, bi ga gotovo opijanil. Kaj mi je kazalo drugega, kakor ukrasti vsak drugi kozarec ali pa odreči se enake dobre volje, kakor se jo je on nabral s polovico toliko kozarcev.

Posledica tega rednega močnega pitja je bila, da me je ubilo. Moj duh se je tako privadil poživljanja z umetnimi sredstvi, da je bil brez njih neprožen, brez življenja. Alkohol mi je postal vedno bolj neobhodno potreben, da sem mogel sprejemati ljudi, da sem postal sposoben za družbo. Pijača me je morala dregnuti in suniti, da so črvi gomazeli, možgani žareli, da me je smeh ščegetal, da se me je prišla porednost in zbadljivost, da sem se držal na smeh, preden sem se mogel pridružiti tovarišem in biti kakor oni.

Druga posledica je bila, da mi je kralj Alkohol začel podstavljati nogo. Znova me je začel mučiti z mojo dolgo boleznijo, me speljal, da sem zopet zasledoval resnico in ji trgal kopreno z obličja, me pre-

RAST IN DOZOREVANJE PLEMENSKIH TELIC

■ nadaljevanje s 7. strani

Izkazalo se je, da je mogoče pripuščati zelo mlade telice, ker tudi te pri izdatni prehrani dajo veliko mleka po prvi telitvi. Najbolj tehtno je zrejati telice z zmernimi prirasti 600 do 700 g na dan. To je treba doseči z osnovno krmo, pašo, senom in silažo. Tako zrejene telice bodo dobro ješče krave.

Telice naših pasem naj bi začeli osemnjevati, ko so težke približno 350 kg. Pri zmernih prirastih v dobi brejosti bodo dosegle pred telitvijo težo 530 do 550 kg, tiste, ki bodo postale breje pri drugi ali tretji odmrnitvi, pa bodo tehtale pred telitvijo 540 do 580 kg.

350 kg so telice težke pri starosti 16 do 18 mesecev in telijo, ko so stare 26 do 28 mesecev. Telice naj pri telitvi ne bodo mlajše od 2 let, ker so pri takih telitvah težke. Če pa z osemnjetvijo predolgo odlašamo, se telice zamastijo in so težavne pri orejtvu, več jih je treba dati v zakol, ker ostanejo jalove. Če telice skromno krmimo ob prirastu manj kot 600 g na dan, se zreja na doba podaljša, tako pa tudi stroški. Skromna zreja in poznejše osemnjetvanje je gospodarsko utemeljeno na skromni paši in sezonski telitvi.

Če telice dobro krmimo, da priraščajo 800 g na dan, so težave z obrejitvijo. Če pa breje telice preveč priraščajo, težko telijo, ker so debele pa tudi za mlečnost to ni dobro. Od prve do druge telitve povečajo težo za 80-100 kg. Krava je odrasla, ko v tretji in četrti laktaciji da največ mleka.

Z. T.

Izdajatelj: Zadruga z o. z. »NOVI LIST« — Reg. na sodišču v Trstu dne 20.4.1954, št. 157. Odgovorni urednik: dr. Drago Legiša — Tiska tiskarna Graphart. Trst, ulica Rossetti 14, tel. 772151

mamil, da sem zrl resničnost naravnost iz lica v lice. Ampak to je prišlo polagoma. Moje misli so postajale zopet tope, da si počasi.

Pripetila se mi je bila nezgoda, ki je zahtevala kočljivo operacijo. Neko jutro, teden dni potem, ko sem bil prišel z operacijske mize, sem ležal oslabil in izmučen v bolnici na postelji. Zagorela barva mojega obraza, kolikor ga je bilo videti izpod neobritih kocin, je obledela v bolešno rumenico. Moj zdravnik je stal poleg moje postelje namenjen, da odide. Grajajoče je strmel v cigareto, ki sem jo kadil.

»Tisto-le bi morali opustiti,« mi je začel pridigati. »Cigarete Vas bodo ugonobile. Poglejte mene.«

Pogledal sem ga. Bil je približno mojih let, širokih pleč, mogočnih prsi, iskrih oči in rdečih lic od zdravja. Krasnejšega moža si človek ni mogel misliti.

»Tudi jaz sem kadil,« je nadaljeval. »Smotke. A še to sem pustil. In poglejte me.«

(Dalje)

**Beri - širi - podpiraj
»NOVI LIST«**